UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Dîtîqa (nouum) ḥadāta (testamentum)

Parisiis, 1584

Cap. XII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39367

Visual Library

26 Quotieſcunque enim manducabitis panem hunc, & calicem bibetis, mortem Domini annuntiabitis, donec veniat.
27 Itaque quicunque manducauerit panem hunc, & biberit calicē Domini indignè, reus erit corporis & ſanguinis Domini.
28 Probet autem ſeipſum homo: & ſic de pane illo edat, & de calice bibat.

29 Qui enim manducat & bibit indignè, iudicium ſibi manducat & bibit, non diiudicans corpus Domini.

30 Ideo inter vos multi infirmi & imbecilles, & dormiunt multi.
31 Quòd ſi noſmetipſos diiudicaremus, non vtique iudicaremur.
32 Dum iudicamur autem, à Domino corripimur, vt non cum hoc mundo damnemur.
33 Itaque fratres mei, cùm conuenitis ad mãducandum, inuicem expectate.
34 Si quis eſurit, domi manducet, vt non in iudicium conueniatis. Cætera autem, cùm venero, diſponam.

CAP. XII.

1 DE ſpiritualibus autem, nolo vos ignorare fratres.

2 Scitis autē quoniam cùm Gentes eſſetis, ad ſimulachra muta prout ducebamini eũtes.

eſtis & libentes hunc Panem eſtis comedentes enim quando
כל אמתי גיר דאכלין אנתון לחמא הנא ושתין אנתון 26
ad aduentum eius vſque eſtis cõmemorãtes Dñi nrĩ illam mortem hunc calicē
כסא הנא מותה הו דמרן מעהדין אנתון עד מא למתיתה׃
calice ipſius ex & biberit Domini Pane ex qui comederit igitur Ille
אנא הכיל דאכל מן לחמה דמריא ושתא מן כסדה 27
& corporis eius Domini Sanguinis eſt reus eo eſt dignus
דלא שוא לה מחיב הו לדמה דמריא ולפגרה׃
ex edat & tunc animam ſuã probans homo ſit hoc propter
מטל הנא נהוא אנש בקא נפשה והידין אכל מן 28
& bibit enim qui comedit is hoc calice ex & bibat hoc pane
לחמא הנא ושתא מן כסא הנא׃ 29 מן דאכל גיר ושתא
& bibit comedit animæ ſuæ ipſe cõdemnationẽ eſt dignus non cum non
מנה כד לא שוא חויבא הו לנפשה אכל ושתא
inter vos multi ſunt hoc propter Domini corpus diſcernit quia
כד לא פרש פגרה דמריא׃ 30 מטל הנא סגיאין בכון
iudicãtes nos ipſos enim ſi qui dormiunt & multi & infirmi ægroti
כריהא וכריהא וסגיאא דדמכין׃ 31 אלו גיר נפשן דינין
Dnõ nrõ à autem iudicamur cùm iudicaremur non utique
הוינא מתתדינין הוין׃ 32 כד מתתדינינן דין מן מרן
fratres mei Itaque condemnemur mundo cum vt non corripimur corripimur
מתרדינן מתרדינן דלא עם עלמא נתחיב׃ 33 מכיל אחי
vnum vnus expectãtes ſitis ad comedendum eſtis congregati cum
אמתי דמתכנשין אנתון למאכל הויתון מקוין חד לחד׃
ſitis ad condemnationem vt non edat in domo ſua qui eſurit vero 34
מן דכפן בביתה נלעס דלא לחיובתא תהוון
præcipiã vobis venero cùm verò reliquis de congregationis
דמתכנשין על שרכא דין מא דאתית אפקדכון׃
Pentecoſtes in ſabbatho vnius 12 caput
קפלאון יב דחד בשבא דפנטיקוסטי
quia profani vt ſciatis ego volo fratres mei autē Spiritualibus de
על רוחניתא דין אחי צבא אנא דתדעון׃ 2 דחנפא
differentia ſine vox ipſis quib' non eſt & ad ea & ad idola fuiſtis
הויתון ולפתכרא ולאילין דלית להון קלא דלא פורשן
fuiſtis duct
מדברין הויתון׃

26 ὁσάκις γὰρ ἂν ἐσθίητε τὸν ἄρτον τοῦτον, καὶ τὸ ποτήριον τοῦτο πίνητε, τὸν θάνατον τοῦ κυρίου καταγγέλλετε, ἄχρις οὗ ἂν ἔλθῃ. 27 ὥστε ὃς ἂν ἐσθίῃ τὸν ἄρτον τοῦτον, ἢ πίνῃ τὸ ποτήριον τοῦ κυρίου ἀναξίως, ἔνοχος ἔσται τοῦ σώματος καὶ τοῦ αἵματος τοῦ κυρίου. 28 δοκιμαζέτω δὲ ἄνθρωπος ἑαυτόν, καὶ οὕτως ἐκ τοῦ ἄρτου ἐσθιέτω, καὶ ἐκ τοῦ ποτηρίου πινέτω. 29 ὁ γὰρ ἐσθίων καὶ πίνων ἀναξίως, κρῖμα ἑαυτῷ ἐσθίει καὶ πίνει, μὴ διακρίνων τὸ σῶμα τοῦ κυρίου.
30 διὰ τοῦτο ἐν ὑμῖν πολλοὶ ἀσθενεῖς καὶ ἄῤῥωστοι, καὶ κοιμῶνται ἱκανοί. 31 εἰ γὰρ ἑαυτοὺς διεκρίνομεν, οὐκ ἂν ἐκρινόμεθα. 32 κρινόμενοι δέ, ὑπὸ τοῦ κυρίου παιδευόμεθα, ἵνα μὴ σὺν τῷ κόσμῳ κατακριθῶμεν.
33 ὥστε, ἀδελφοί μου, συνερχόμενοι εἰς τὸ φαγεῖν, ἀλλήλους ἐκδέχεσθε. 34 εἰ δέ τις πεινᾷ, ἐν οἴκῳ ἐσθιέτω, ἵνα μὴ εἰς κρῖμα συνέρχησθε. τὰ δὲ λοιπά, ὡς ἂν ἔλθω, διατάξομαι.

Κεφ. ιβ.

1 Περὶ δὲ τῶν πνευματικῶν, ἀδελφοί, οὐ θέλω ὑμᾶς ἀγνοεῖν. 2 οἴδατε ὅτι ὅτε ἔθνη ἦτε, πρὸς τὰ εἴδωλα τὰ ἄφωνα, ὡς ἂν ἤγεσθε ἀπαγόμενοι.

qui per Spiritum homo quod non eſt vobis ego notum facio hoc propter
מטל הנא מודע אנא לכון דלית אנש דברוחא ³

homo non & etiam Ieſu eſt quòd anathema & dicat loquatur Dei
דאלהא ממלל ואמר דחרם הו ישוע ואף לא אנש

per Spiritum niſi Ieſus eſt quod Dominus dicere poteſt
משכח למאמר דמריא הו ישוע אלא אן ברוחא

eſt vnus ſed ſunt donorum autem diuiſiones Sanctitatis
דקודשא ׃ ⁴ פולגא דין דמוהבתא איתיהון אלא חדא הי

eſt vnus ſed ſunt miniſteriorum & diuiſiones Spiritus
רוחא ׃ ⁵ ופולגא דתשמשתא איתיהון אלא חד הו

Deus eſt vnus ſed ſunt virtutum & diuiſiones Dominus
מריא ׃ ⁶ ופולגא דחילותא אית אלא חד הו אלהא

ei datur autem homini homini homine in omni omne qui facit
דמעבד כל בכל נש ׃ ⁷ לאנש אנש דין מתיהב לה

ei cui datur eſt ei prodeſt ſicut Spiritus reuelatio
גלינא דרוחא איך דעדרא לה ׃ ⁸ אית דיהיבא לה

ſcientiæ ſermo verò alij ſapientiæ ſermo per Spiritum
ברוחא מלתא דחכמתא לאחרנא דין מלתא דידעתא

per Spiritum eundem fides alij per Spiritum per eundē
בה ברוחא ׃ ⁹ לאחרנא הימנותא בה ברוחא

alij Spiritum per eundem ſanationis dona alij
לאחרנא מוהבתא דאסיותא בה ברוחא ׃ ¹⁰ לאחרנא

diſcretio verò alij vaticinium verò alij virtutes verò
דין חילא לאחרנא דין נביותא לאחרנא דין פרושותא

interpretatio verò alij linguarum genera verò alij ſpirituum
דרוחא לאחרנא דין זניא דלשנא לאחרנא דין פושקא

& diuidit efficit Spiritus ille vnus iſta autem omnia linguarum
דלשנא ׃ ¹¹ בלהין דין הלין חדא הי רוחא סערא ומפלגא

eſt vnum corpus enim ſicut vult ipſe prout homini omni
לכל נש איך דהי צביא ׃ ¹² איכנא גיר דפגרא חד הו

cùm corporis membra autem omnia multa membra in eo & ſunt
ואית בה הדמא סגיאא כלהון דין הדמא דפגרא כד

Chriſtus etiam ſic corpus ſunt vnum ſint multa
סגיאא איתיהון חד אנון פגר הכנא אף משיחא ׃

3 Ideo notum vobis facio, quòd nemo in Spiritu Dei loquens, dicit anathema Ieſu. Et nemo poteſt dicere, Dominus Ieſus, niſi in Spiritu ſancto.

4 Diuiſiones verò gratiarū ſunt, idem autem Spiritus.

5 Et Diuiſiones miniſtrationum ſunt, idem autem Dominus.

6 Et diuiſiones operationū ſunt, idem verò Deus, qui operatur omnia in omnibus.

7 Vnicuique autem datur manifeſtatio Spiritus ad vtilitatem.

8 Alij quidem per Spiritum datur ſermo ſapientiæ, alij autem ſermo ſcientiæ ſecundum eundem Spiritum:

9 Alteri fides in eodem Spiritu: alij gratia ſanitatum in vno Spiritu:

10 Alij operatio virtutum, alij prophetia, alij diſcretio ſpirituum, alij genera linguarum, alij interpretatio ſermonum.

11 Hæc autem omnia operatur vnus atque idem Spiritus, diuidens ſingulis prout vult.

12 Sicut enim corpus vnum eſt, & membra habet multa, omnia autem membra corporis cùm ſint multa, vnum tamen corpus ſunt: ita & Chriſtus.

3 διὸ γνωρίζω ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς ἐν πνεύματι Θεοῦ λαλῶν, λέγει ἀνάθεμα Ἰησοῦν· καὶ οὐδεὶς δύναται εἰπεῖν κύριον
Ἰησοῦν, εἰ μὴ ἐν πνεύματι ἁγίῳ. 4 διαιρέσεις δὲ χαρισμάτων εἰσὶ, τὸ δὲ αὐτὸ πνεῦμα· 5 καὶ διαιρέ-
σεις διακονιῶν εἰσὶ, καὶ ὁ αὐτὸς κύριος. 6 καὶ διαιρέσεις ἐνεργημάτων εἰσὶν, ὁ δὲ αὐτός ἐστι Θεὸς ὁ ἐνεργῶν τὰ
πάντα ἐν πᾶσιν. 7 ἑκάστῳ δὲ δίδοται ἡ φανέρωσις τοῦ πνεύματος πρὸς τὸ συμφέρον. 8 ᾧ μὲν γὰρ διὰ τοῦ
πνεύματος δίδοται λόγος σοφίας, ἄλλῳ δὲ λόγος γνώσεως, κατὰ τὸ αὐτὸ πνεῦμα· 9 ἑτέρῳ δὲ πίστις, ἐν τῷ αὐτῷ
πνεύματι· ἄλλῳ δὲ χαρίσματα ἰαμάτων, ἐν τῷ αὐτῷ πνεύματι· 10 ἄλλῳ δὲ ἐνεργήματα δυνάμεων, ἄλλῳ δὲ
προφητεία, ἄλλῳ δὲ διακρίσεις πνευμάτων· ἑτέρῳ δὲ γένη γλωσσῶν· ἄλλῳ δὲ ἑρμηνεία γλωσσῶν· 11 πάντα δὲ
ταῦτα ἐνεργεῖ τὸ ἓν καὶ τὸ αὐτὸ πνεῦμα, διαιροῦν ἰδίᾳ ἑκάστῳ καθὼς βούλεται. 12 καθάπερ γὰρ τὸ σῶμα ἕν
ἐστι, καὶ μέλη ἔχει πολλὰ, πάντα δὲ τὰ μέλη τοῦ σώματος τοῦ ἑνὸς πολλὰ ὄντα, ἕν ἐστι σῶμα· οὕτω καὶ ὁ Χριστός.

13 Etenim in vno Spiritu omnes nos in vnum corpus baptizati ſumus, ſiue Iudæi, ſiue Gentiles, ſiue ſerui, ſiue liberi: & omnes in vno Spiritu potati ſumus.
14 Nam & corpus non eſt vnum membrum, ſed multa.
15 Si dixerit pes, Quoniam non ſum manus, non ſum de corpore: non ideo non eſt de corpore?
16 Et ſi dixerit auris, Quoniā non ſum oculus, non ſum de corpore: non ideo non eſt de corpore?
17 Si totum corpus oculus, vbi auditus? Si totum auditus, vbi odoratus?
18 Nunc autem poſuit Deus membra, vnumquodque eorum in corpore ſicut voluit.
19 Quòd ſi eſſent omnia vnum membrum, vbi corpus?
20 Nunc autem multa quidem membra, vnum autem corpus.
21 Non poteſt autem oculus dicere manui, Opera tua non indigeo. aut iterum caput pedibus, Non eſtis mihi neceſſarij
22 Sed multo magis quæ videntur membra corporis infirmiora eſſe, neceſſariora ſunt:
23 Et quæ putamus ignobiliora membra eſſe corporis, his honorem abundantiorem circundamus: & quæ inhoneſta ſunt noſtra, abundantiorem honeſtatem habent.

Iudæi ſiue baptizati ſumꝰ corpus in vnū Spiritu in vno oēs enim
אף חנן גיר כלן בחדא רוח לחד פגר עמדן אן יהודיא
Spiritum vnum & nos omnes libertatum filij ſiue ſerui ſiue Gentiles
ארמיא ואן עבדא ואן בני חארא וכלן חדא רוחא
multa ſed membrum vnum eſt non enim corpus etiam
אשתין : 14 אף פגרא גיר לא הוא חד הדם אלא סגיאא :
non manus ſum quod non propterea pes enim dicet
אן תאמר גיר רגלא דמטל דלא הוית אידא לא
corpore ex ipſo non eſt hoc ideò nun ex corpore
הוית מנה מן פגרא לו מטל הדא ליתיה מנה מן פגרא :
ex ipſo ſum non oculus ſum non quia auris dicet
ואן תאמר אדנא על דלא הוית עינא לא הוית מנה מן
enim ſi corpore ex ipſo non eſt hæc ideo non
פגרא לו מטל הדא ליתיה מנה מן פגרא : 17 אלו גיר
totum & ſi auditus eſſet vbi eſſet oculus corpus
כלה פגרא עינא הוא איכא הות משמעתא ואלו כלה
Deus autem nunc eſſet olfaciens quomodo eſſet
משמעתא הוא איכנא מריחה הוא : 18 השא דין אלהא
voluit ipſe prout in corpore membris ex vnum vnumquodque
סם להדמא חד חד מן הדמא בפגרא איכנא דהו צבא :
corpus eſſet vbi membrum eſſent vnum omnia verò
19 אלו דין כלהון חד הוו הדמא איכא הוא פגרא :
non corpus verò eſt vnum multa ſunt membra autem
20 השא דין הדמא איתיהון סגיאא חד הו דין פגרא : 21 לא
mihi tu requireris quia non manui vt dicat oculus
משכחא עינא דתאמר לאידיא דלא מתבעיא אנתי לי
requirimini quia non pedibus dicere poteſt caput
אף לא רישא משכח למאמר לרגלא דלא מתבעין
quæ exiſtimantur membra ea magis ſed
אנתון לי : 22 אלא יתיראית אילין הדמא דמסתברין
ꝓ ignominioſa q̃ arbitramur & ea neceſſitas eſt ſuper ea
דמחילין עליהון הו סונקנא : 23 ואילין דסברינן דמצערין
quæ indecora & ijs multiplicamus ampliorē honorem ijs in corpore
אנון בפגרא להלין איקרא יתירא מסגינן ואילין דדנוכפא
ipſis facimus maius ornamentum
אנון תכשפתא יתירא עבדינן להון :

13 καὶ γὰρ ἐν ἑνὶ πνεύματι ἡμεῖς πάντες εἰς ἓν σῶμα ἐβαπτίσθημεν, εἴτε Ἰουδαῖοι, εἴτε Ἕλληνες, εἴτε δοῦλοι
εἴτε ἐλεύθεροι· καὶ πάντες εἰς ἓν πνεῦμα ἐποτίσθημεν. 14 καὶ γὰρ τὸ σῶμα οὐκ ἔστιν ἓν μέλος, ἀλλὰ πολλά. 15 ἐὰν
εἴπῃ ὁ πούς, ὅτι οὐκ εἰμὶ χείρ, οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ σώματος· οὐ παρὰ τοῦτο οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ σώματος; 16 καὶ ἐὰν εἴπῃ τὸ
οὖς, ὅτι οὐκ εἰμὶ ὀφθαλμός, οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ σώματος· οὐ παρὰ τοῦτο οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ σώματος; 17 εἰ ὅλον τὸ σῶμα
ὀφθαλμός, ποῦ ἡ ἀκοή; εἰ ὅλον ἀκοή, ποῦ ἡ ὄσφρησις; 18 νυνὶ δὲ ὁ θεὸς ἔθετο τὰ μέλη, ἓν ἕκαστον αὐτῶν ἐν τῷ
σώματι, καθὼς ἠθέλησεν. 19 εἰ δὲ ἦν τὰ πάντα ἓν μέλος, ποῦ τὸ σῶμα; 20 νῦν δὲ πολλὰ μὲν μέλη, ἓν δὲ
σῶμα. 21 οὐ δύναται δὲ ὁ ὀφθαλμὸς εἰπεῖν τῇ χειρί, χρείαν σου οὐκ ἔχω· ἢ πάλιν ἡ κεφαλὴ τοῖς ποσί, χρείαν ὑμῶν
οὐκ ἔχω. 22 ἀλλὰ πολλῷ μᾶλλον τὰ δοκοῦντα μέλη τοῦ σώματος ἀσθενέστερα ὑπάρχειν, ἀναγκαῖά ἐστι· 23 καὶ
ἃ δοκοῦμεν ἀτιμότερα εἶναι τοῦ σώματος, τούτοις τιμὴν περισσοτέραν περιτίθεμεν· καὶ τὰ ἀσχήμονα ἡμῶν εὐσχημοσύνην
περισσοτέραν ἔχει.

eis requiritur non q̃ honeſta ſunt in nobis quæ ſunt mẽbra verò ea
24 אילין דין הדמא דאית בן דמיקרין לא מתבעא להון
copioſiorem honorem & dedit corpus temperauit enim Deus honor
איקרא אלהא גיר מזגה לפגרא ויהב איקרא יתירא
ſed in corpore diſſidium ſit vt non quod eſt minimũ illi membro
להדמא אינא דזעור׃ 25 דלא תהוא פלגותא בפגרא אלא
quia quando ſolicita ſint vno pro vnum æquè membra omnia
כלהון הדמא שויאית הד על הד נהוון יצפין׃ 26 דאמתי
glorificetur & ſi cõpatiẽtia erunt omnia dolens fuerit membrum vnum
חד הדם נהוא כאב כלהון נהוון חשין ואן משתבח
autem vos glorificantia erunt membra omnia membrum vnum
חד הדם כלהון הדמא נהוון משתבחין׃ 27 אנתון דין
in loco veſtro & membra Chriſti eſtis corpus
פגרה אנתון דמשיחא הדמא ברוכתכון׃

Apoſtolorum
דשליחא

Prophetas poſt hos Apoſtolos primum in Eccleſia ſua Deus enim poſuit
18 סם גיר אלהא בעדתה לוקדם שליחא בתרהון נביא
dona poſt hos virtutum operatores poſt hos Doctores poſt hos
בתרהון מלפנא בתרהון עבדי חילא בתרהון מוהבתא
nunquid linguarum & genera & gubernatores & adiutores ſanationis
ראסיותא ומעדרנא ומדברנא וזניא דלשנא׃ 29 דלמא
Doctores omnes nun Prophetæ omnes nunquid Apoſtoli omnes
כלהון שליחא דלמא כלהון נביא למא כלהון מלפנא
ipſis ſunt omnibus nun virtutum operatores omnes nun
למא כלהון סערא חילא׃ 30 למא לכלהון אית להון
nun aut loquuntur linguis omnes nun ſanationis dona
מוהבתא דאסיותא למא כלהון בלשנא ממללין או למא
excellentiora dona eſtis æmulantes verò ſi interpretãtur omnes
כלהון מפשקין׃ 31 אן דין טנין אנתון במוהבתא רורבתא
quæ præſtãtior viam oſtẽdã vobit rurſum ego
אנא תוב אחוכון אורחא דמיתרא׃

13 caput
קפלאון יג

24 Honeſta autem noſtra, nullius egent: ſed Deus temperauit corpus, ei cui deerat, abundantiorem tribuendo honorem:

25 Vt non ſit ſchiſma in corpore, ſed in idipſum pro inuicem ſolicita ſint membra.

26 Et ſi quid patitur vnum membrum, compatiuntur omnia membra, ſiue gloriatur vnum membrũ, cõgaudent omnia membra.

27 Vos autem eſtis corpus Chriſti, & membra de membro.

28 Et quoſdam quidem poſuit Deus in Eccleſia primùm Apoſtolos, ſecundò prophetas, tertiò doctores, deinde virtutes, exinde gratias curationum, opitulationes, gubernationes, genera linguarum, interpretationes ſermonum.

29 Nunquid omnes Apoſtoli? nunquid omnes prophetæ? nunquid omnes doctores? nunquid omnes virtutes?

30 Nunquid omnes gratiã habent curationum? nunquid omnes linguis loquuntur? nunquid omnes interpretantur?

31 Æmulamini autem chariſmata meliora, Et adhuc excellentiorem viam vobis demonſtro.

Cap. XIII.

24 τὰ δὲ εὐσχήμονα ἡμῶν οὐ χρείαν ἔχει· ἀλλ' ὁ θεὸς συνεκέρασε τὸ σῶμα, τῷ ὑστεροῦντι περισσοτέραν δοὺς τιμὴν,
25 ἵνα μὴ ᾖ σχίσμα ἐν τῷ σώματι, ἀλλὰ τὸ αὐτὸ ὑπὲρ ἀλλήλων μεριμνῶσι τὰ μέλη. 26 καὶ εἴτε πάσχει ἓν μέλος,
συμπάσχει πάντα τὰ μέλη· εἴτε δοξάζεται ἓν μέλος, συγχαίρει πάντα τὰ μέλη. 27 ὑμεῖς δέ ἐστε σῶμα Χριστοῦ, καὶ
μέλη ἐκ μέρους. 28 καὶ οὓς μὲν ἔθετο ὁ θεὸς ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ πρῶτον ἀποστόλους, δεύτερον προφήτας, τρίτον δι-
δασκάλους, ἔπειτα δυνάμεις, εἶτα χαρίσματα ἰαμάτων, ἀντιλήψεις, κυβερνήσεις, γένη γλωσσῶν. 29 μὴ πάν-
τες ἀπόστολοι; μὴ πάντες προφῆται; μὴ πάντες διδάσκαλοι; μὴ πάντες δυνάμεις; 30 μὴ πάντες χαρίσματα
ἔχουσιν ἰαμάτων; μὴ πάντες γλώσσαις λαλοῦσι; μὴ πάντες διερμηνεύουσι; 31 ζηλοῦτε δὲ τὰ χαρίσματα τὰ
κρείττονα· καὶ ἔτι καθ' ὑπερβολὴν ὁδὸν ὑμῖν δείκνυμι.

Κεφ. ιγ.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN